

Boyjanov Ne’matjon Nurmatovich
Atajanov Ibrahim Davronovich
Karimov Shuxrat Rustamovich
Saparboyeva Nadira Rajabboyevna

Annotatsiya: *Ushbu maqolada bugungi o‘quvchilarning ta’lim-tarbiya jarayonidagi o‘rni, ularni kelajakda yetuk mutaxassis sifatida shakllantirish masalalari hamda zamonaviy ta’limning ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, yoshlarning bilim olishga bo‘lgan munosabati, kasb-hunar egallashga intilishi, ma’naviy va axloqiy kamoloti hamda ustozning bu jarayondagi roli tahlil qilingan.*

Kalit so‘zlar: *o‘quvchi, mutaxassis, ta’lim, tarbiya, bilim, kasb-hunar, ustoz, kelajak, mahorat, mas’uliyat, yoshlar, rivojlanish, jamiyat*

Bugungi o‘quvchi — ertangi mutaxassis. Bugungi kunda yosh avlodni bilimli, ma’naviy barkamol, zamonaviy fikrlaydigan va kasb-hunar egasi bo‘lgan shaxs sifatida tarbiyalash har bir jamiyatning eng muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Chunki bugungi o‘quvchi — ertangi kunning mutaxassisi, jamiyat taraqqiyotining faol ishtirokchisi, Vatan ravnaqiga hissa qo‘shadigan kuchdir. Har bir o‘quvchi bugun ta’lim olayotgan bo‘lsa, ertaga o‘z sohasining yetuk egasi, malakali xodimi, fidoyi mutaxassisi bo‘lib yetishishi kerak.

Bugungi o‘quvchilar zamonaviy axborot texnologiyalari, keng imkoniyatlar va tezkor yangiliklar davrida ulg‘aymoqda. Bu esa ulardan avvalgidan ko‘ra ko‘proq bilim, faollik, mustaqil fikrlash va mas’uliyatni talab etadi. Endilikda faqat darslikdagi bilim bilan cheklanib qolish yetarli emas. Hozirgi davr o‘quvchisi nazariy bilim bilan birga amaliy ko‘nikma, kasbiy tayyorgarlik, muloqot madaniyati, mehnatsevarlik va ijodkorlik kabi sifatlarni ham egallashi lozim. Chunki kelajak mutaxassisi bo‘lish uchun inson har tomonlama tayyor bo‘lishi zarur.

O‘quvchi bugun sinfda yoki auditoriyada olgan bilimlarini ertaga hayotda qo‘llaydi. Shuning uchun har bir dars, har bir o‘rganilgan mavzu, har bir amaliy mashg‘ulot uning kelajakdagi kasbiy faoliyatiga zamin yaratadi. O‘quvchining bugungi intilishi, mehnati va bilim olishga bo‘lgan munosabati ertangi muvaffaqiyatining poydevori hisoblanadi. Agar u bugun mas’uliyat bilan o‘qisa, ustozlar bergan bilimni qadrlasa, o‘z ustida ishlasa, kelajakda albatta yetuk mutaxassis bo‘lib shakllanadi.

Kelajak mutaxassisi bo‘lish uchun o‘quvchida avvalo qiziqish va maqsad bo‘lishi kerak. Maqsadsiz o‘qish ko‘pincha sust natija beradi, ammo aniq orzu va intilish bilan harakat qilgan o‘quvchi ko‘proq yutuqqa erishadi. Shuning uchun bugungi yoshlarni erta kasbga yo‘naltirish, ularning qobiliyatini aniqlash va shu yo‘nalishda rivojlantirish muhimdir. Kimdir texnikaga, kimdir tikuvchilikka, kimdir sartaroshlikka, kimdir kompyuterga, yana boshqasi xizmat ko‘rsatish yoki dizayn sohasiga qiziqishi mumkin. Ana

“ZAMONAVIY DUNYODA SUN’IY IDROKNING RIVOJLANISHI: YANGI DAVR MUAMMOLARI VA YANGI YECHIMLAR JURNALI”

30-Mart, 2026-yil

shu qiziqishni vaqtida payqash va uni to‘g‘ri yo‘naltirish kelajakda malakali mutaxassis tayyorlashning asosiy omillaridan biridir.

Bugungi o‘quvchini ertangi mutaxassisga aylantirishda ustozning o‘rni beqiyosdir. Ustoz nafaqat bilim beruvchi, balki yo‘l ko‘rsatuvchi, ilhomlantiruvchi va yoshlarni kelajakka tayyorlovchi murabbiydir. O‘quvchi ko‘pincha o‘z kasbiga bo‘lgan qiziqishni aynan ustoz ta’sirida yanada mustahkamlaydi. Agar ustoz o‘z kasbini sevsa, mahorat bilan ishlasa, o‘quvchiga mehr bilan yondashsa va uni qo‘llab-quvvatlasa, yoshlar o‘z oldiga katta maqsadlar qo‘ya boshlaydi. Demak, bugungi o‘quvchining ertangi mutaxassis bo‘lib yetishishida ustozning sabri, mehnati va mahorati hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Ta’lim jarayonida nazariy bilim bilan bir qatorda amaliy mashg‘ulotlarning o‘rni ham nihoyatda muhimdir. Chunki mutaxassislik faqat kitob orqali emas, balki tajriba va amaliyot orqali mukammallashadi. O‘quvchi o‘rgangan bilimni amalda sinab ko‘rsa, o‘z qo‘li bilan biror ishni bajarsa, unda kasbga bo‘lgan ishonch va qiziqish yanada kuchayadi. Ayniqsa, kasb-hunar ta’limida bu jihat juda katta ahamiyatga ega. Amaliyot orqali o‘quvchi o‘z imkoniyatlarini sinaydi, xatolaridan saboq Bugungi o‘quvchi faqat bilimli emas, balki odobli, intizomli, mehnatsevar va mas’uliyatli ham bo‘lishi kerak. Chunki haqiqiy mutaxassislik faqat kasbni bilish bilangina emas, balki insoniy fazilatlar bilan ham belgilanadi. O‘z ishiga mas’uliyat bilan yondashadigan, vaqtni qadrlaydigan, jamoa bilan ishlay oladigan, muloqot madaniyatiga ega bo‘lgan yoshlar kelajakda yanada muvaffaqiyatli bo‘ladilar. Shu sababli ta’lim jarayonida tarbiya masalasi ham doimo ustuvor ahamiyatga ega bo‘lishi lozim.

Bugungi globallashtirish va raqobat kuchaygan davrda har bir o‘quvchi zamon bilan hamnafas bo‘lishi zarur. Endi faqat oddiy bilim bilan cheklanib bo‘lmaydi. Zamonaviy mutaxassis bo‘lish uchun xorijiy tillarni o‘rganish, axborot texnologiyalaridan foydalanish, yangilikka ochiq bo‘lish, ijodiy fikrlash va doimiy o‘z ustida ishlash talab etiladi. Shuning uchun bugungi o‘quvchi ertangi mutaxassis sifatida o‘z oldiga katta maqsadlar qo‘yishi, bilim olishdan charchamasligi va kelajagini puxta rejalashtirishi kerak.

Bugungi yoshlarning qo‘lida kelajak bor. Ular bugun qanday ta’lim olsa, ertaga jamiyat ham shunday rivojlanadi. Malakali mutaxassislar jamiyatning barcha sohalarida taraqqiyotga xizmat qiladi. Shifokor, o‘qituvchi, muhandis, tikuvchi, sartarosh, dizayner, dasturchi yoki boshqa kasb egasi bo‘lishidan qat’i nazar, har bir mutaxassis avvalo bugungi o‘quvchi sifatida shakllanadi. Shu sababli o‘quvchilik davrini mas’uliyat bilan o‘tkazish, bilim olishga jiddiy qarash va o‘z ustida muntazam ishlash nihoyatda muhimdir.

Xulosa qilib aytganda, bugungi o‘quvchi — ertangi mutaxassisdir. Uning bugungi harakati, intilishi, mehnati va o‘qishga bo‘lgan munosabati kelajakdagi muvaffaqiyatini belgilaydi. O‘quvchini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, unga sifatli ta’lim berish, kasbga yo‘naltirish va ma’naviy jihatdan tarbiyalash orqali jamiyat uchun yetuk, bilimli va malakali mutaxassislarni tayyorlash mumkin. Demak, bugungi o‘quvchiga e’tibor — ertangi kelajakka e’tibordir